

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), JULY 31, 1946

ŠTEVILKA (NUMBER) 149

Mirovna konferenca se razvija v znamenju harmonije

13 let star deček
ustavil deklico in
jo nevarno obstrelil

Snoči se je v Clevelandu pri-meril slučaj, ki nudi skoro nepojasljivo sliko neodgovornosti in pokvarjenosti med mladino. Neki komaj 13 let star deček je brez vsake provokacije obstrelil in nevarno ranil 15-letno Irma Kovach, stanujočo na 8724 Capitol Ave.

Težko ranjena deklica je bila odpeljana v Polyclinic bolnico na E. 66 St. in Carnegie Ave., kjer so zdravniki ugotovili, da je bila zadeta v spodnji del trebuha, nakar je krogla prišla ven na hrbtu.

Napad je bil vprizorjen, ko se je deklica po obisku pri svoji teti vračala domov in korakala preko mostu, ki drži nad progami Nickel Plate železnice na E. 89 St. med Woodland in Frederick Ave.

Detektivi so dečka aretirali danes zgodaj zjutraj na domu njegovih staršev. Ko so ga vprašali, zakaj je streljal na deklico, je odvrnil, da je to storil "kar tako, ker je mogel." Kaj je napravil s samokresom, pa ni policiji hotel povedati.

Aretirana sta bila tudi dva po 17 let stara fanta, ki sta bila z dečkom, ko je streljal na deklico.

Britski teror v Palestini raste

JERUZALEM, 30. julija — Danes je britska vojaška oblast v Tel-Avivu, kjer bivajo izključno židovski naseljenci, odredila strogo policijsko uro, potem pa poslala na ulice 1.500 mož vojaštva, z ukazom, da strelja brez svara vsakogar, ki bi bil ob prepovedani uri najden na ulici. Tekom dneva je bilo v hišnih preiskavah, ki so bile odrejene, da se pride na sled skupini, ki je bombardirala hotel King David, aretiranih na tisoče židov. V Tel-Avivu biva 200.000 židovskih naseljencev.

OSUMLJENEC PRIZNAL UMOR MLADE ŽENSKE

NEWARK, O., 30. julija — Ralph David Hoffer, star 22 let, ki je bil nečastno odpuščen iz armade, je danes priznal, da je ubil 17-letno Mrs. Thelma Anderson. Rekel je, da sta skupaj oropala nekega moškega, katerega sta srečala v gostilni, za \$40, nakar je med njima nastal prepir, koliko dobi kateri, nakar jo je začel tepsti. Razbito truplo mlade ženske je bilo najdeno na praznem zemljišču blizu železniške proge.

IZ BOLNIŠNICE

Mrs. Mary Walter, ki je srečno prestala osmo operacijo v Mt. Sinai bolnišnici, se je vrnila na svoj dom na 18100 Waterloo Rd. Zahvaljuje se vsem prijateljicam za obiske, kartice in darila, ter se priporoča za obiske sedaj na domu.

ZAROKA

Zaročila sta se Miss Josephine Peršič, hčerka Mr. in Mrs. Andrew Peršič, 5604 Prosser Ave., in Mr. Frank Grosso, sin Mr. in Mrs. Grosso iz East Clevelanda. Bilo srečno!

Miha Marinko, novi predsednik republike Slovenije

"Slovenski poročevalec" pri- naša v svoji izdaji z dne 15. junija kratek življenjepis Mihe Marinka, predsednika nove vlade Ljudske republike Slovenije, ki se glasi:

Tovariš Miha Marinko, kateremu je Prezidij SNOS-a povelil mandat za sestavo nove vlade, izhaja iz delavskega razreda. Najizrazitejše lastnosti delavskega razreda, ki je najnaprednejši razred sodobne družbe, so doslednost in prekaljenost v borbi s sovražniki ljudstva, velika organizacijska sposobnost ter visoko spoštovanje kulturnih vrednot.

Vse te tri lastnosti so v najvišji meri razvite tudi pri tovarši Marinku.

Tovariš Miha Marinko se je rodil 8. septembra 1900 v Trbovljah kot sin revnih staršev. Dovišil je šest razredov osnovne šole. Že v najnežnejši mladosti je okusil vso trdoto tedanje življenja. Prilike so ga prisilile, da je že s trinajstim letom stopil v tovarno stekla v Zagorju. S štirinajstim letom je ostal brez staršev, že s petnajstim letom pa je prišel trdo in nevarno življenje v zagorskem rudniku. Leta 1918 se je pridružil delavskemu gibanju, katerega je ostal zvest tudi v najtežjih prilikah vse svoje življenje.

Leta 1920 je pričel delovati kot organizator SKOJ-a v revirjih. Od tedaj naprej ga vidi-

mo vedno med organizatorji delavskih, kulturnih in političnih društev, štrajkov ter odpora proti "ORJUNI". Zaradi preganjanja in odpustanja z dela je emigriral v Francijo, kjer se je mučil po raznih rudnikih. Ves čas svojega bivanja v Franciji je aktivno deloval pri vseh delavskih organizacijah kot član komunistične stranke Francije. Sodeloval je tudi v tisku. Leta 1931 je odšel v Sovjetsko zvezo, od koder pa se je vrnil že leta 1933, ker so tako zahtevale potrebe delavskega razreda v Jugoslaviji. Po svojem povratku je prevzel po instruktorski Centralnega komiteja Komunistične stranke Jugoslavije ter je v najtesnejšem sodelovanju s tovarišema Kardeljem in Kidričem delal za utrjevanje in konsolidacijo strankine organizacije, ki se je zaradi terorja živkovičevega in raznih drugih režimov nahajala tedaj v težkem položaju. Leta 1934 je bil izvoljen za člana Centralnega komiteja komunistične stranke Jugoslavije. Leta 1937 je sodeloval na ustanovnem kongresu komunistične stranke Slovenije in je bil izvoljen za člana Centralnega komiteja komunistične stranke Slovenije. Bil je tudi vidni funkcionar Centralnega iniciativnega odbora enotne delavske stranke Jugoslavije ter delavske - kmečkega gibanja v Sloveniji. (Dalje na 2. strani)

4 MRTVI V HOTELSKEM POZARU V SAN FRANCISCO

SAN FRANCISCO, 30. julija. — V hotelu Herbert je nastal danes ogenj, v katerem so najmanj 4 osebe izgubile življenje in 22 je ranjenih. Škoda se ceni na \$100.000. Ognja, ki je nastal ob 2:30 zjutraj v pritličju poslopja, se ni takoj opazilo. Poslopje je bilo sedem nadstropno.

OHIJSKI SLOVANSKI KONGRES V TWINSBURGU

V nedeljo 11. avgusta se bo na češki sokolski farmi v Twinsburgu, O., vršil velik shod ohijskih Slovanov, pričetek ob 9. uri zjutraj. Namen kongresa je, da se podpre in zagovarja cilje Zedinjenih narodov in da se slovensko mladino združi v unijo lojalnih Amerikancev, ki služijo principom trajnega miru in socialnemu napredku dežele. Društva so iskreno vabljeni, da odpošljejo pravočasno svoje zastopnike na ta kongres, ki se prične ob 9. uri zjutraj.

ISCE SORODNIKA

Mr. J. Orehovec, 8406 Rosewood Ave., ima pismo za Franc Trček, kateremu je sorodnica Anica Trček iz Boštjanja ob Savi št. 71 že večkrat pisala, pa so prišla njena pisma nazaj. Sedaj prosi Mr. Orehovca, da bi poizvedel za njegov naslov. Če sam to čita, naj se zglašuje na zgornjem naslovu, ali pa če kdo ve kje se nahaja, je prošnja, da sporoči naslov.

Kansas City, Mo. — Tukaj je umrl Matija Primožič, ki je bolhal šest mesecev. Zapušča ženo, sestro Mary Usnik in več sorodnikov.

Še en linčarski umor na jugu

LEXINGTON, Miss., 30. julija. — Danes je prišlo na dan, da je bil prošli ponedeljek tukaj smrtno pretepen 35-letni zamožec Leon McTatie. Linčarski umor je izvršila skupina šestih belih moških, ki so ga dolžili, da je ukradel neko sedlo.

To pomeni, da je bilo v teku enega tedna na jugu pet črncev linčanih. Tri dni pozneje so bili v Monroe, Georgia, linčani štirje črnci, dva moška in njuni ženi.

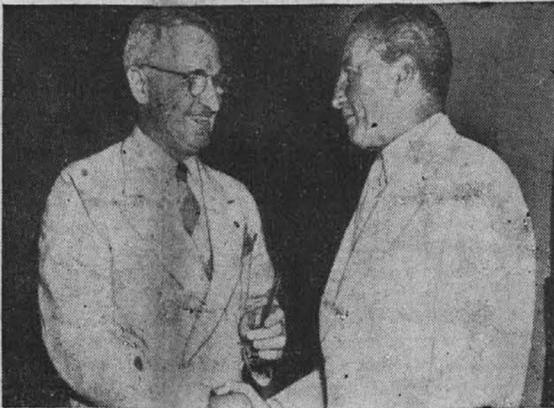
Radi izgube v igri se je zastrupil

Milton E. Klein, star 47 let, 1778 Coventry Rd., Cleveland Heights, je radi potrtosti, ko je izgubil v hazardni igri \$2.000 v zloglasnem Pettibone klubu, v Hollenden hotelu izpil strup. Bil je najden in odpeljan v St. Vincent bolnišnico. Predno je izpil strup, je napisal pismo svoji ženi Hildi, v katerem ji sporoča, kako si je izposajal denar tekom dveh mesecev, katerega je zapravil na "dice" mizah. V bolnišnici so Kleinu izprali želodec in ga izpustili.

ZAROKA

Mr. in Mrs. Leo Ladiha, 1336 E. 55 St., naznanjata, da sta se zaročila njih hčerka Mary in Mr. Frank Keseling iz Forest Knolls, Calif. Miss Ladiha je graduirala kot bolničarka iz Glenville Hospital School of Nursing in je služila kot bolničarka v armadi tekom vojne, sedaj pa je uposlana kot bolničarka v St. Francis bolnišnici v San Francisco. Bilo srečno!

ZED. DRŽAVE DAJO VELIKO POSOJILO ANGLIJI

Ko je predsednik Truman nedavno podpisal zakon, glasom katerega bodo Zed. države dale Veliki Britaniji posojilo v znesku treh milijard in 750 milijonov dolarjev, je rabil 26 različnih peres. Slika ga kaže, ko izroča enega izmed peres novemu britskemu poslaniku v Washingtonu lordu Iverchapel-u.

IZGLEDA, DA JE PRO- GRESIVEC ZMAGAL ZA SENATORJA V ALABAMI

V državi Alabami so se večeraj vršile primarne volitve, pri katerih je očitno z veliko večino prodril v tekmi za demokratsko senatorsko kandidaturu progresivni kongresnik John J. Sparkman. Njegov štirje protikandidati so daleč zadaj.

Sparkman je kandidat za mesto, ki je bilo izpraznjeno s smrtjo senatorja Bankheada. V kampanji so stale za njim unije CIO, ampak kot razvidno, je dobil močno podporo med volilci na deželi.

V Alabami je nominacija na demokratskem tiketu istovetna z izvolitvijo. Izključeno ni, da je Sparkman dobil absolutno večino, v katerem slučaju mu ne bo treba iti v ponovne volitve.

PRIPRAVE ZA IZSTRELITEV RAKETE NA MESECO

WASHINGTON, 30. julija. — Army Air Force dela priprave za izstrelitev rakete na mesec, kar se bo zgodilo v 18 mesecih. Major P. C. Calhoun je dejal, da bo v teku 30 let mogoče potovati na mesec in nazaj. Raketa bo oddajala radarske signale zemljanom o stanju med planetom.

POROKA

Prošlo nedeljo večer ob 7:30 uri sta se v cerkvi Marije Vnebovzete poročila Josephine Leskovec, 835 E. 154 St., in 1/Sgt. Michael Rovaneš. Kot častna družica je bila Mrs. Cyril Rovaneš, družici pa Mrs. Frank Erzen in Mrs. Alex Yarina iz Conemaugh, Pa. Tovariši so pa bili Mr. Cyril Rovaneš, brat ženina, Mr. Frank Erzen in Mr. Alex Yarina.

Kot gostje pri poroki so tudi bili starši ženina, Mr. in Mrs. Michael Rovaneš iz Conemaugh, Pa., Mr. in Mrs. Alex Yarina, sestra in svak ter Mr. in Mrs. Victor Rovaneš, brat in svakinja iz Hooverville, Pa.

Po poroki se je vršila slavnost na domu nevestine sestre, nakar se je novoročeni par podal na ženitovanjsko potovanje v Canada in spetoma domov se ustavila v Conemaugh, Pa., ki je rojstni dom ženina.

Otroška paraliza razsaja po Ameriki

Izza leta 1934 je letos največ slučajev obolenja mladine na otroški paralizi. Do sedaj je bilo po celi Ameriki prijavljenih 3264 slučajev, kot poroča Public Health Service v Washingtonu. Od vsakih 11 slučajev je bil do sedaj eden smrtni.

V najmanj 10 državah je letos več slučajev obolenja na tej bolezni, kot lansko leto. Samo država Minnesota je imela od Novega leta že 377 slučajev, največ v mestih St. Paul in Minneapolis; od teh jih je 34 umrlo. Zdravstveni urad v Minneapolisu priporoča, naj se prepove vsa javna zbirališča ljudi, na starše pa se apelira, da držijo svoje otroke proč od cestnih železnic, avtobusov, cerkev in igrišč.

Gradnja podzemeljske železnice odložena

Walter J. McCarter, glavni poslovodja clevelandskega prometnega sistema, je večeraj sporočil, da radi naraščajoče inflacije, se je načrte za podzemeljsko železnico in hitri cestni promet položilo na police. Glasom The De Leuw izvedencev, ki so ta načrt predložili, je bilo predvideno trošiti za podzemeljsko železnico 22 in pol milijonov dolarjev. Od tedaj so cene materialu in delavske plače toliko poskočile, da ni gotovo, da bi isto delo napravili za 35 milijonov.

Medtem pa vodstvo nadomestuje izrabljene vozove cestne železnice in avtobuse z novimi, kakor hitro jih prejema od izdelovalcev. Iz nekaterih cest se je že odpravilo cestne železnice in v celoti nadomestilo z avtobusi, na drugih se bo istotako naredilo, kakor hitro se bo dobilo dovolj novih avtobusov.

Odbor je zadnji teden odobrilo naročilo za 175 avtobusov na gasolinski pogon in 150 busov na električni pogon.

FINE SUKNJE

Benno B. Leustig, 1034 Addison Rd., priporoča ženam in dekletom, da si že sedaj naročijo zimске suknje iz blaga ali kožuškovine, ker je mogoče iste dobiti po nižjih cenah. Mr. Leustig vas pelje direktno v tovarno, kjer imate obširno zalogo v izbero.

Molotov podprl Byrnesa v zadevi svobodnega tiska Zed. države obljubile podpirati načelo dvetretjinske večine; Kardelj izvoljen za podpredsednika važnega parlamentarnega odseka konference

PARIZ, 30. julija—Drugi dan mirovne konference 21 narodov se je razvijal v znamenju presenetljive harmonije. Sovjetski zunanji minister Molotov je nepričakovano podprl državnega tajnika Byrnesa, ki je predlagal, da se časniki dovolijo vstop na vse seje konference in njenih odsekov.

Potem je Byrnes podal zagotovilo, da bodo Zed. države pri sestavi mirovni pogodbi na celi črti stale za načelom, da se upošteva vse sklepe, katere bo konferenca sprejela z dvetretjinsko večino.

Molotova akcija v zadevi svobodnega tiska pomeni, da bo konferenca brez dvoma osvojila Byrnesov predlog za najširšo publiciteto vsega konferenčnega dela, dočim izjava Byrnesa glede dvetretjinske večine znači, da se bo pri sestavljanju mirovni pogodb upošteval glas malih narodov.

Byrnes zagotavlja sodelovanje Amerike s svetom

Zbrani delegatje so navdušeno aplavdirali, ko je tajnik Byrnes izjavil, da se Zed. države ne bodo nikdar več vrnile k politiki izolacije ter potem dodal:

"Mi ne maramo maščevalnega miru, ki bi vsejal semena novih vojen v bodočnosti."

"Zed. države bodo stale za sklepi štirih velesil," je dejal Byrnes. "Toda v slučaju, da bi konferenca z dvetretjinsko večino glasov tukaj zastopanih vlad podala nasprotno priporočilo, bodo Zed. države zastavile svoj vpliv v svrhu zasiguriranja, da bo tako priporočilo sprejeto v svetu štirih velesil."

"Zed. države verujejo, da naj oni, ki so se borili v vojni, tudi sklepajo mir."

Belgijec izvoljen predsednikom parlamentarnega odseka

Paul Henri Spaak, premier Belgije, je bil po daljši razpravi, tekom katere je Sovjetska zveza podpirala jugoslovanskega podpredsednika Edvarda Kardelja, izvoljen s 13 glasovi proti 7 za predsednika važnega parlamentarnega odseka.

Potem pa sta Britanija in Amerika brez odlašanja podprli Kardeljevo nominacijo za podpredsednika tega odseka, nakar je bil Kardelj soglasno izvoljen z vzklikom.

Trenotek kasneje je Molotov podprl Byrnesov predlog, da se časniki dovolijo vstop na vse seje konference in vseh njenih odsekov. Ker je vseh 21 narodov zastopanih v parlamentarnem odseku, ni nobenega dvoma, da bo to priporočilo odobreno od konference brez debate.

Vsebina mirovni pogodb s sateliti Nemčije objavljena

Nocoj je bilo prvič objavljeno polno besedilo mirovni pogodb, katere je pripravil svet zunanjih ministrov štirih velesil za petero držav, ki so bile v vojni na strani nacijske Nemčije.

Po teh pogodbah, bodo Italija, Bolgarija, Romunija, Ogrska in Finska za praktične svr-

he popolnoma razorožene, plačati imajo skupno milijardo dolarjev vojne odškodnine, in zahtevalo se bo od njih, da jamčijo temeljne človeške pravice.

Iz objavljenih besedil je razvidno, na katerih točkah so se štiri velesile zedinile, na katerih točkah pa je med njimi ostalo nesoglasje.

Ameriški predlogi glede Trsta objavljeni

Kot razvidno, so Zed. države predlagale, da v vprašanje Trsta poseže varnostni svet Združenih narodov, in da omenjeni svet imenuje tretjega člana razmejitvene komisije, v nadi, da bi se našla rešitev, ki bi bila sprejemljiva za Italijo in Jugoslavijo.

Zed. države so tudi predlagale določitev nove meje po načrtu, ki so ga predložili ameriški geografi.

Poštena najditelja denarja nagrajena

Carl Gundling, lastnik gasolinske postaje na 3501 W. 41 St. je pripravil denar za vložitev na banko v vsoti \$2.400, katero je v neki škafli hipno položil na desko ob strani avtomobila in pozabil, skočil na avtomobil in se odpeljal. Spotoma mu je prišlo na misel, kje je pustil denar. Pogleda na desko in škatle ni bilo več, jo je že izgubil med vožnjo. Po isti poti za njim pa sta privožila dva uposlence Jacob Laub Baking Co., ki sta opazila na tleh ležečo škatlo in jo pobrala.

Medtem je Gundling iskal svoj denar in srečal ta dva peka, ki ju je povprašal, če sta našla škatlo. Ta dva sta jo mu izročila. Ves srečen jima je Gundling daroval \$250 nagrade, ker sta bila tako poštena, da sta mu vrnili najdeni denar. Tako so bili vsi trije srečni, lastnik in najditelja.

DAR ZA BOLNIŠNICO

Mr. Frank Pucel, 17921 Delavan Rd., je daroval za mladinsko bolnišnico \$10 mesto venca za pokojno Frances Bohinc. Odbor se zavednemu in narodno naprednemu Slovincu lepo zahvaljuje.

NA POČITNICAH

Mrs. Mary Peterlin iz 1031 E. 141 St. se je z hčerko in zetom, Mr. in Mrs. Sam in Vida Zamec podala na počitnice na farme svoje hčere Olge v Neshanic, N. J., odkoder pošilja lepe pozdrave vsem prijateljem.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

DELO OBNOVE V SLOVENIJI

(Ponatis iz "Slov. poročevalca")

Gospodarski svet FLR Jugoslavije je določil Ljudski republiki Sloveniji 120 milijonov din. za obnovo porušenege podeželja vasi, okrožnih in okrajnih cest, cestnih objektov, stanovanjskih in gospodarskih poslopij, šol, manjših bolnišnic in poslopij socialnega skrbstva ter podobnih objektov, ki jih najbolj nujno potrebujemo. Vlada Ljudske republike Slovenije je nakazani kredit razdelila med okrožja, ta pa bodo razdelila kredit med najbolj prizadete kraje po obnovenih združenih ter krajev. Med okrožja je bil razdeljen kredit po stvarnem razmerju, kolikor je bilo kakšno okrožje med vojno porušeno in izropano. Novo-meško okrožje je dobilo 35, celjsko 20, ljubljansko 16 in mariborsko 9 milijonov, razen tega sam Maribor še 15 milijonov, ostalih 5 milijonov pa je bilo določenih za gradnjo manjših okrožnih in okrajnih cestnih objektov in za obnovo katastra.

Znesek 120 milijonov je majhen v primeri s škodo nad 40 milijard, ki so jo povzročili na slovenskih tleh nemški, italijanski in maržarski okupatorji in domači izdajalci. Velik pa je v primeri s kratkim rokom v katerem država ponovno prispeva k obnovi. S to zavestjo moramo posamezne zneske tega kredita sprejemati in to je poglavito, na kar moramo pomisliti, ko delamo načrte in proračune.

Doslej so pokazali naši porušeni in oropani kraji lepe uspehe. Spomnimo se le vasi na Kozjanskem, pa Sv. Bolfenka na Kogu v ljutomerskem okraju, Solčave v Savinski dolini, pa zasavskih vasi in okolice Novega mesta. Obnovitvena zadruga Golo nad Igom, ki obsega sedem 99 odstotno porušeni vasi, je postavila s 50,000 dinarji žago, ki bi stala 300,000 dinarjev, če ne bi prebivalstvo vseh teh vasi prispevalo v delu in materialu 250,000 dinarjev. Prebivalci, ki danes še nimajo strehe nad glavo, so na ta način prispevali kreditu za žago šestkratni znesek 50,000 dinarjev, ki jim je služilo kot temelj, kot izhodišče za obnovitveno delo. Za denar so nakupili predvsem takšen material, ki ga sami niso mogli prispevati — jermenje, okovje, žičnike, strešno opeko. Vendar primer te obnovitvene zadruge ni izjema, temveč je le eden izmed mnogih primerov požrtvovalnosti in visoke zavesti našega delovnega človeka, ki ve, da bomo le iz lastnih sil zgradili svojo ljudsko državo, pravo domovino vseh delovnih ljudi.

Pogoji in možnosti obnovitvenega dela so letos boljši, kakor so bili lani. Tovarne proizvajajo več, prometne zveze so boljše, vojna se je odmaknila časovno dalje od nas. Še večji morajo biti uspehi našega obnovitvenega dela v letu 1946, ki naj bo po besedah maršala Tita "leto največjega poleta in zmage v obnovi naše dežele." Uspeh bo pa tem večji, čim bolj bomo upoštevali, da je kredit le temelj, le izhodišče za obnovitveno delo, da je to prva opora za naše lastne napore in prispevke pri obnovi naših vasi, domov, cest... Podobno kakor v vasi Golo, moramo najti nove vire in načine, da bo vrednost obnovitvenega dela vsaj štirikrat presežala višino kredita, da bomo iz 120 milijonov naredili vsaj 480 milijonov!

Kako bomo to dosegli?

Kredit bomo uporabili za material, ki ga je nujno treba kupiti, za mezde potrebnim strokovnjakom in za prevoze z železnico. Material bomo kupovali tam, kjer se proizvaja in ne pri posrednikih. Z materialom bomo štedili, vodili bomo točno kontrolo nad potrošenim materialom. Za delo bomo napravili načrt, vse potrebno bomo pripravili in potem začeli s poglavitnim delom, kakor so to storili n. pr. na Golem, kjer so postavili najprej žago in popravili cesto, ali na Zlatem polju, kjer so zgradili najprej peskovod iz cevi, ki so jih kot staro železo po 1.30 din kg kupili v Trbovljah. Opravljeno delo bomo sprosti kontrolirali in se bogatili z novimi izkušnjami našega dela.

Vsak član obnovitvene zadruge bo po svojih močeh prispeval v vprežni živini, v orodju in materialu. Vendar to ni dovolj. Organizacije Osvobodilne fronte, naši sindikati, žene in mladina morajo organizirati medsebojno pomoč v vsakem kraju in med kraji. Za vzgled naj nam bodo delavci iz Kamnika, ki so prišli v Tuhinj popravljati orodje in pospravljati ruševine, pa mariborski mladinci, ki so 39,515 ur delali v svojem predkongresnem tekmovanju, pa delavci ter nameščenci Roteska, Jugotekstila in Jugosvile,

Miha Marinko, novi predsednik republike Slovenije

(Nadaljevanje s 1. strani)

veniji. Zaradi svojega delovanja so ga neprestano preganjali. Trikrat je prišel pred sodišče za zaščito države, trikrat je bil konfiniran.

Po zlomu stare Jugoslavije je bil med organizatorji Osvobodilne fronte Slovenije, član izvrševalnega odbora OF, član glavnega štaba partizanskih odredov, delegat na prvi konferenci vrhovnega štaba v Stolich pri Krupnju. Sodeloval je pri organiziranju prvih partizanskih odredov in vodil začetne akcije oborožene borbe. 9. decembra 1941 so ga ujeli v Ljubljani Italijani in Nemci. Ti so ga predajali drug drugemu, ne da bi mogli s pomočjo stražnega mučenja izvléči iz njega kakršnokoli priznanje ali izjavo. Pred italijanskim vojnim sodiščem v Ljubljani je bil obsojen na trideset let ječe. Po kapitulaciji Italije se je pridružil političnemu in organizacijskemu delu v NOV ter v zaledju. Koncem leta 1944 je bil poklican na politično - organizacijsko delo v Beograd, kjer je bil kooptiran v začasno ljudsko skupščino. Pri volitvah v ustavodajno skupščino je bil izvoljen v okraju Trbovlje za narodnega poslanca.

To je kratek oris dela in borbe tovariša Marinka, ki je vse svoje življenje posvetil borbi proti sovražnikom ljudstva. Tovariš Marinko je v največjih razmerah dokazal svojo dosledno borbenost in prekaljenost ter izredne organizacijske sposobnosti, istočasno pa je ohranil vso toplino svoje duše, ki je bila isto tako vedno odlika njegovega značaja.

DVA NOVA ČLANA VLADE LR SLOVENIJE

Boris Kraigher se je rodil 14. februarja 1914 leta pri sv. Trojici v Slovenskih goricah. Od zgodnjih študentskih let pa vse do kapitulacije Jugoslavije 1941 leta se je neumorno udeleževal v političnem in organizacijskem delu demokratične mladine Slovenije ter delovnega ljudstva Ljubljane. Njegovo delo so od časa do časa pretrgale številne aretacije, zlasti obsodba na dve in pol leti robi je v Sremski Mitrovici, na katero ga je obsodil takratni protiljudski režim.

V času velikega razmaha osvobodilnega gibanja leta 1941 je bil sekretar okrožnega odbora OF za Ljubljano. Kot sposoben organizator in najdoslednejši bорец proti fašizmu in reakciji je vodil in gradil ljubljansko organizacijo Osvobodilne fronte, v dnevih največjega poleta OF v Ljubljani, ko je ljubljanska organizacija OF iz-

ki so že četrtič odšli na deželo in v Št. Vidu pri Planini popravljali orodje, posodo, šivali, čistili ruševine, kopali temelje itd. Prostovoljno delo mora postati v sedanjem razdobju obnove in polaganje temeljev blagostanja naše države splošno ljudsko gibanje, kakor je bilo odhajanje k partizanom in pomaganje partizanom v naših najbolj zavednih krajih splošno in vseljudo. Naloga naših organizacij pa je, da pritegnejo k prostovoljnemu delu, k udeležbi pri delu z vozmi, v živino ali kakorkoli, vse pripadnike Osvobodilne fronte, še posebno v tistih krajih, ki niso bili tako močno prizadeti, kakor je bil an. pr. vas Hrastnik pri Moravčah, ki nima nobenega moškega nad 15 let in ima le eno kravo, ali vas Krvava peč, ki ima le en par konj!

Obnovitveno delo mora preseči ozke lokalne okvire posameznih krajev. Obnovitvene zadruge si morajo med seboj pomagati, sodelovati morajo s tehničnimi bazami in z ljudskimi odbori in njih odseki, nasloniti se morajo pri delu na organizacije Osvobodilne fronte.

Pri razdeljevanju kreditov je treba upoštevati, da služi in je vreden kredita le kraj, ki je že pokazal, da hoče kredit zares uporabiti kot temelj, kot prispevek naše državne skupnosti k njegovim lastnim naporom za obnovo domov, gospodarskih poslopij, cest itd., ki hoče z novimi metodami dela, s tekmovanji, z udarniškim delom, s štednjo materiala in z lastnimi prispevki ter z organizacijo pomoči v kraju samem in med posameznimi kraji dobljeni kredit pomnožiti najmanj štirikrat!

gradila dragocene kadre, ki so pozneje prenesli izkušnje ljubljanske organizacije v druge pokrajine Slovenije.

Do maja leta 1942, ko se je težišče osvobodilnega boja že začelo prenašati na Dolenjsko, je bil sekretar Poverjeništa Osvobodilne fronte za ljubljansko pokrajino.

V maju 1942 leta je pod tujim imenom padel v internacijo in bil prepeljan v Gonars. Na srečo ga okupatorjevi vohuni v internaciji niso spoznali. V kratkih treh mesecih je v internaciji v neverjetno težkih okoliščinah brez vsake zunanje pomoči pripravil in organiziral beg iz internacije. Njegovi železni vojniki, smelosti in neumornemu premagovanju težko gre za hvala, da je takrat uspel beg osmih tovarišev iz Gonarsa.

V enem izmed najvažnejših razdobj graditve Narodno osvobodilne vojske Slovenije — od junija 1943 leta do septembra 1944 — v času italijanske okupacije, šest e sovražnikove ofenzive in drugih težkih borb z okupatorjem in izdajalsko belogardo, v času graditve divizij in korpusov je bil Boris Kraigher politkomisar glavnega štaba NOV Slovenije.

V težkih dneh za ljudstvo Julijske krajine, ko se je jugoslovanska armada morala umakniti iz cone A in ko je združena reakcija skušala z vsemi sredstvi potvrditi sliko o dejanski volji ljudstva Julijske krajine po priključitvi k FLRJ, v teh dnevih je Boris Kraigher opravil nad vse težko in odgovorno dolžnot sekretarja Slovensko-italijanske antifašistične unije in je bil hkrati podpredsednik pokrajinskega narodno osvobodilnega odbora za Primorsko. Njegove ostre analize političnega položaja in jasno postavljene naloge ljudstva Julijske krajine v izrednih in kompliciranih okoliščinah njegove borbe v zadnjem letu so bile dragocene orijentacija ljudstva Julijske krajine v njegovih zadnjih in največjih naporih za priključitev k FLRJ.

Sedaj, ko je vprašanje Julijske krajine v svoji zaključni fazi, je bil Boris Kraigher zaradi svojih visokih odlik in sposobnosti, o katerih zgornjo govorijo njegovo dosedanje delo, poklican na novo dolžnot ministra za notranje zadeve vlade Ljudske republike Slovenije.

Drugi novi član vlade Slovenije

Sergej Kraigher izhaja iz vrst starih, prekaljenih borecev za demokratične svoboščine delovnega ljudstva, ki se je že pred aprilom 1941 dolga leta

boril proti diktatorjem in režimom versajske Jugoslavije.

Rodil se je leta 1914 v Postojni. Po dovršeni srednji šoli se je leta 1932 vpisal na medicinsko fakulteto v Ljubljani, kjer je bil eden izmed najaktivnejših delavcev v krogu tiste študentske mladine, ki se je borila proti reakcionarnemu nasilju Žiokovičevega in Jevtičevega režima. Reakcionarni policijski režim ga je zato obsodil na dve leti robi je, ki jo je prestopal v Sremski Mitrovici.

Po povratku iz Mitrovice je organiziral odpor proti režimu Stojadinovića - Korošča, kot odgovorni funkcionar v ljubljanski organizaciji Partije in kasneje kot instruktor CKja v premogovnih revijah.

Po vdoru okupatorja, ob ustanovitvi Osvobodilne fronte je postal sekretar Osvobodilne fronte za revirsko okrožje, kjer je organiziral prve diverzantske skupine in prve sabotažne akcije. V decembru istega leta je odšel Sergej Kraigher na severno štajersko, kjer so bili neprimerno težji pogoji partizanskega delovanja kakor drugod. Kot član pokrajinskega odbora OF za štajersko je delal od prvih početkov organiziranja partizanskih oddelkov in politične organizacije na terenu pa do prihoda XIV. divizije na štajersko, ko se je dvignil nov, nezadržan val upora v severnem delu naše domovine.

Sergej Kraigher je potoval po vsej štajerski in s svojimi izkušnjami, voljo in organizacijsko spretnostjo gradil ljudsko oblast. Po osvoboditvi je postal sekretar OF v mariborskem okrožju, kjer so bili zelo težavni problemi obnove in politične organizacije. Od julija 1945 pa je bil sekretar OF mesta Ljubljane ter podpredsednik MLO za ljubljano.

Velike organizacijske in politične preizkušnje dolgoletnega aktivista, ki je svoje znanje neprestano preizkušal v ognju prakse, njegove izkušnje pri gradnji ljudske oblasti, zlasti pa na področju gospodarstva usposablja Sergeja Kraigherja za mesto predsednika načrtnice komisije. Te njegove lastnosti zagotavljajo, da bo delo izvrševal predano, energično in preudarno.

Novice iz stare domovine

V DUBROVNIKU SO DVIGNILI PARNIK "CAVTAT"

Delavci in nameščenci pomorskega poglavarstva, pomorskega urada in mornarji iz Dubrovnika so se nedavno odločili, da bodo dvignili parnik "Cavtat", ki pripada k Dubrovački plovnici. Ta parnik se je v decembru 1943 leta potopil zaradi bombnega zadetka. Po izvršenih pripravah so v začetku junija pričeli dvigniti parnik. Izbrali so si čas, ko je bilo morje zelo mirno. V petih dneh jim je uspelo parnik dvigniti na površino. Pri dvigavanju parnika je ves čas pomagala dubrovniška gasilska četa, ki je dala na razpolago svoj sasalke za črpanje vode iz parnika. Dvignjeni parnik je v razmeroma dobrem stanju, zlasti kar se tiče železne konstrukcije in strojev. Potrebno pa bo temeljito popravilo kotlov. Dvignjeni parnik so že odpeljali v Split, kjer ga bodo obnovili v tamošnji veliki ladjedelnici.

MUZIKALNA PREDSTAVA V CAIN PARKU

Pričenši s 30. julijem se bo v Cain parku predstavljala skozi pet večerov Kaufman-Riskind-Gershwin muzikalno komedija "Of Thee I Sing," ki se nanaša na Washington Merry-go-Round. V skupini nastopa nad 100 lokalnih talentov v petju in plesih pod vodstvom George Gershwin.

UREDNIKOVA POŠTA

Družabni izlet na farmo SNPJ

Cleveland, O. — Združeni odbor farme SNPJ je sklenil na svoji seji, da se priredi za vse članstvo in njih prijatelje velik družabni piknik v nedeljo 4. avgusta na farmi SNPJ na Charndon Rd. Zato ste vsi prav prijazno vabljeni, da se tega piknika udeležite. Kar bo čistega preostanka, gre za novo dvorano. Zato le pridite vsi, mladi in starejši, vsi kateri radi plešete. Se bomo peljali ven na prosti v naravo, ker poletje že gre proti koncu.

Sedaj je že skrajni čas, da se potrudimo za ta družabni izlet. Kmalu bo spet prišla zima in bomo spet v hiši tičali pri pekah. Vsi, kateri imate svoja vozila, vzemite s seboj svoje prijatelje in znance, da nas bo več. Apeliram tudi na delavce, da naj vsak pride na svoje mesto ob času, kateri je kakšno delo prevzel. Se ni treba nič izgovarjati, ker farma je vseh, kateri smo se v tem združili, zato nas vseh je dolžnost stvar podpirati.

Za ples bodo igrali mladi fantje, John Sore ml. in njegov orkester. Za prigrizek bodo poskrbele naše izvrstne kuharice. Nič nam ne bo manjkalo. Zato le pridite vsi na 4. avgusta na farmo SNPJ.

V nedeljo 25. avgusta pa bo na vrtu Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. odkritje spominske plošče našim vojakom v drugi svetovni vojni. Njih imena bodo vklesana v ta spomenik, ki bo postavljen na vrtu. Tudi na to prireditev ste vsi vabljeni, da se je udeležite, ker to bo nekaj prav lepega.

Istega dneva se bo popoldne ob 2. uri vršila povorka. Vsi fantje in starši ste prošeni, da se iste udeležite. Ženske in dekleta pa pridite v narodnih nošah. Prošena so vsa društva, da se tozadevno 100 odstotno odzovete vabilu. Prosi se tudi, da se prigrizate za delo, kateri je pripravljen kaj pomagati, ker s tem v zvezi bo ogromnega dela.

Ker se druge ne oglašijo, moram omeniti, da smo imele Progressivne Slovenke vsi trije krožki skupaj balinarsko tekmo dne 8. julija na vrtu Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., ko je bilo najbolj vroče. Sonce je pripekalo, me pa smo balinčke metale in se nismo ozirale na vročino. Krožek šte. 1. so članice odnesle prvo nagrado; krožek št. 2. drugo in krožek št. 3. tretjo. Ne smemo pozabiti tudi Mr. Stokla iz Clevelanda, ki je bil za poveljnika.

Louise Čebroň.

Piknik na farmi SNPJ

Cleveland, O. — V nedeljo 4. avgusta se vrši piknik farme SNPJ na farmi SNPJ. Zato ste vsi prijazno vabljeni, da se tega piknika udeležite. Kar bo čistega preostanka, gre za novo dvorano. Zato le pridite vsi, mladi in starejši, vsi kateri radi plešete. Se bomo peljali ven na prosti v naravo, ker poletje že gre proti koncu.

Sedaj je že skrajni čas, da se potrudimo za ta družabni izlet. Kmalu bo spet prišla zima in bomo spet v hiši tičali pri pekah. Vsi, kateri imate svoja vozila, vzemite s seboj svoje prijatelje in znance, da nas bo več. Apeliram tudi na delavce, da naj vsak pride na svoje mesto ob času, kateri je kakšno delo prevzel. Se ni treba nič izgovarjati, ker farma je vseh, kateri smo se v tem združili, zato nas vseh je dolžnost stvar podpirati.

Za ples bodo igrali mladi fantje, John Sore ml. in njegov orkester. Za prigrizek bodo poskrbele naše izvrstne kuharice. Nič nam ne bo manjkalo. Zato le pridite vsi na 4. avgusta na farmo SNPJ.

Theresa Gorjanc, zapisnikarica.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Dearborn, Mich.—Dne 16. jul. je umrl Louis Lapanja, rojen leta 1887 v Otaležu, Primorsko, v Ameriki od 1913. V Dearbornu je živel zadnjih 20 let, prej pa v Pennsylvaniji. Tukaj zapušta ženo in poročeno hčer, v Milwaukeeju sestrično, nekje v Illinoisu bratrance, v starem kraju sestro, v Argentini pa brata.

Milwaukee. — V učiteljsku Milwaukee State Teachers College je graduirala z diplomom "Bachelor of Science" Miss Mary Zagožen, hčerka družine Jack Zagožen. Nastopila bo službo učiteljice v Manitowocu, Wis. — Zadnje dni so se poročili: Gregory F. Isermann in Hilda Zvinar, Anthony J. Vodnik in Antonia Lubešek, Joseph Blatnik in Bernice Kastelic, Charles Kuček in Dorothy Svoger, Rudolph Krizan in Martha Ivančič, Norbert Meyer in Louise Rozman, Frank V. Gorichar in Olga Glavan, Eugene R. Fabich in Ruth Schulze, Mathew P. Kalcich in Dorothy Schindler. — Vile rojenice so se oglašile pri družinah Michael Perkovich, Frank Stefanec, Emil Stefanec, Frank B. Lesjak, Raymond B. Cezarc, Frank A. Ferlitsch in Louis Kozak, katerim so pustile sinčke, hčerke pa pri družinah Edward M. Sostarich, Frank Zupanich in Victor Fabianich.

DREYSTADT NOV POSLOVODJA CHEVROLET ODDELKA

Nicholas Dreystadt

Iz urada General Motors Corp. poročajo, da je bil za glavnega poslovodja Chevrolet divizije imenovan Nicholas Dreystadt, podpredsednik General Motors Corp. Mr. Dreystadt je bil rojen leta 1889 in v mladih letih mehaniško izšolan in inženirskih šolah. Je tizenjen in oče dveh otrok. Stanuje v Birminghamu, to je v predmestju Detroitu.

PAKETI ZA V EVROPO

The Prince Co., z uradom na 7817 Carnegie Ave., sporoča, da sprejema naročila za odpošiljanje paketov z živili v Evropo. Zastopnik te družbe je Lee M. Blattner na gornjem naslovu, kjer so na ogled sestave živeža za gotovo vsote denarja za pošiljanje v Evropo. Tekom vojne je ta firma odpremila v imenu Rdečega križa in drugih organizacij nad 10 milijonov paketov vojakom v vse dele sveta.

Stvaren patriotizem! Dejanja, ne besedi! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Zakrajsek Funeral Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

BUDHIN DEMANT

GUSTAV LE ROUGE

(Nadaljevanje)

— Vzemite avto in se takoj odpeljite k Mr. Tonyju Jonesu, glavnemu policijskemu inspektorju. Priti mora na vsak način s teboj, si razumel?

Indijec se je priklonil, a tako začudeno pogledal, da se je Lionel na glas nasmejal.

— Vprašate se, kaj ne da, dragi moj Tolliam, zakaj čisto enostavno ne telefoniram Mr. Jonesu, ali pa zakaj se sam k njemu ne odpeljem?

Tolliam je priklimal. — Veš, po vsem tem, kar sem videl, ne zaupam več telefonu, in kar imam povedati, povem najraje tu doma.

Tolliam je točno izpolnil dano mu nalogo. Vrnil se je z Mr. Tonyjem Jonesom. A bistro oko Lionelovo je takoj opazilo na policajevem obrazu znake utrujenosti in zdel se mu ni več tako prijazen kot prej.

— Kaj je novega? je vprašal.

— Ogromno novic! To pot sem na prvi sledi!

— Razložite mi stvar, je dejal Jones, ne da bi kazal preveč navdušenja.

Lionel je nato natančno povedal vse, kar se mu je dogodilo v kitajskem mestu.

— Da, to je izredno, je priklimal Mr. Tony Jones, ki je bil poslušal z zanimanjem. Toda kakšni so vaši načrti?

— Ravno sem vas mislil vprašati, kakšni so vaši. Zdi se mi, da imate tu izredno priliko, podlasti se Misteriji in njenih glavnih sodržnikov. Povem vam, da odpotuje jutri zvečer na "Morski lastovki". S tem je že določen ves načrt za policijo.

— Policija se ne bo ganila, je zajecjal Jones v zadregi:

— Kako to, da ne? je vprašal Lionel silno začudeno. Menda vendar ne podpira tajnega združenja Mygalov?

— Hočem vam odkrito povedati, kako je ta stvar. Policija bo pustila čisto mirno, da se Misterija ukrca na "Morski lastovki" — kar pravtako dobro vem, kakor vi — ne bo je ovirala pri begu, ravno nasprotno. Lionelu se je zdelo, da ne sliši dobro.

— To je naravnost neverjetno! je vzkliknil. Torej priznate, da policija pomaga mogoče resno nadaljevati boj.

— Treba je razumeti. Ta Misterija, ki je v istini od vraga, je spravila na varen kraj papirje, ki v najvišji meri obtežuje nekatere članke ministrstvene službe. Zadostuje, da jih stva zunanjih zadev in informatastrola. Zato na najvišjem mestu želijo samo eno, da namreč Misterija izgine čim najhitreje in tako daleč, kakor je le mogoče.

— Pri moji veri, ta ženska je res mogočna!

— Še mnogo bolj, nego si morete predstavljati. Uredila je vse tako, da je popolnoma onemogočila policijsko akcijo. Povedati vam moram, da je preiskava, ki smo jo izvršili v "Zelzini hiši" in v vili, v kateri biva Misterija, povzročila velik škandal, a je bila brez uspeha. Malo je manjkalo, da ga s svojo iniciativo v tej stvari nisem popolnoma polomil.

— Neverjetno! je vzkliknil Lionel, napol divji, napol nejevoljen.

— Pomislite samo, cenjeni gospod Brady, je dejal policijski šef, kot bi se hotel opravičevati pred njim, da jaz nisem odgovoren za to. Imam samo eno željo, namreč da vam ugodim. Toda ob tej uri imam zvezane roke. Zdjaj so mi prepovedali, ukreniti karkoli proti Misteriji.

— Nikoli si ne bi mogel predstavljati kaj takega, je siknil Lionel skozi zobe.

— Povedati vam hočem še, je nadaljeval Mr. Tony Jones, da je dobil moj predstojnik, Mr. Ricketley, ukor, ker je začel z ofenzivo proti Misteriji. Malo je manjkalo, da se tej ženski ni posrečilo da bi ga odstavili.

Vznenmirjeno je začel Lionel korakati po svojem salonu. Nikoli še ni tako dobro razumel, s kako strašno silo razpolaga njegova smrtna sovražnica.

— Lepo se vam zahvaljujem za vašo iskrenost, je dejal Jonesu. Po tem, kar ste mi povedali, popolnoma razumem, da ste razoroženi. Kar se tiče mene, ne opustim svojih načrtov. Prišel sem Misteriji osvetlo in osvetim se, tudi če bi moral pri tem poginiti; v življenjski nevarnosti sem bil itak že nešteto krat.

— Kaj storite? — Zdjaj se sam ne vem. To, kar ste mi razkrili, je popolnoma spremenilo moje naziranje. V novem boju, ki ga začnem zoper Misterijo, imam računati samo nase...

Lionel Brady in Mr. Tony Jones sta se precej hladno ločila.

Lionel je ostal ves dan v svoji sobi in sestavljal načrt za napad. Toda šele proti večeru je našel sredstvo, s pomočjo katerega je mislil, da mu bo mogoče resno nadaljevati boj.

Ko je nastala noč, si je dal prinesti od Tolliana star mornarski plašč, star širokokrajen klobuk in naočnike. Nato si je še prilipil umetne brke, tako da ga v tej obleki ni bilo mogoče spoznati. Na ta način maskiran je pri stranskih vratih odšel iz vile proti pristanišču.

Četrto poglavje
Tihotapski zabož

V sirovi luči električnih obločnic je vladalo na pomolih v pristanih mrzlično življenje. Trije veliki prekoceanski parniki

so bili pristali oni dan in številni irski nosači in kitajski kulijsi so jih raztovorjali. Lionel si je le s težavo delal pot skozi množico.

Končno se je le preril do pristaniškega basena, kjer je bilo zasidranih nebroj velikih in malih jadrnic. Nekatero so bile neopremljene in so jih popravljal ali barvali, druge pa so bile pripravljene, da odjadrajo. V tem delu pristanišča ni bilo mnogo ljudi. Lionel se je obrnil do starega mornarja, ki je šel mimo.

— Ali mi morete povedati, kje je "Morska lastovka"? ga je vprašal.

— To je ona velika jadrnica s tremi jambori, ki jo vidite tamle na koncu pomola. Jutri zvečer dvigne sidra. Jaz spadam k njenemu moštvu. Glejte, pravkar vozijo zadnje tovore k njej.

— Ali mi morete povedati, kam odhaja "Morska lastovka"? — V Južno Ameriko.

— V katero pristanišče.

— Nimam pojma. Kapetan Bazil, v čegar službi sem že dve leti, ni zgovoren človek, jaz pa tudi nikoli nisem računoveden, v katero luko se zapeljemo.

— Ali lahko govorim s kapetanom?

— Gotovo; kar pridite z menoj. Večerja v gostilni pri "Kitu" in je sedaj tam.

Lionel Brady je sledil prijazenemu vodniku in vstopil ž njim v angleško gostilno, ki je bila na videz zelo skromna in ob tem času skoraj prazna. Kot je dejal mornar, je sedel kapetan pri večerji, in sicer v posebni sobi, ki je bila malo razkošnejše opremljena kot splošna sobana, in je bila rezervirana za boljše goste.

Ta soba je bila zelo čista, stene so bile opažene s temnim lesom in v kotu je stala kredenca, okrašena s koralami, čudnimi školjkami in velikimi barvanimi vrči.

Kapetan Bazil je sedel za okroglo mizo. Bil je ravno poveljeval, kadil pipo ter od časa do časa napravil požirek belega kalifornijskega vina.

(Dalje prihodnjic)

V človečanski namen, za otroško bolnico v Sloveniji, lahko oddaste vaš namenjeni delež tudi v uradu "Enakopravnosti."

Slavko Dvoršek:

Poslednje ure talca Florijana Gomiščka

Florijan Gomišček se je rodil dne 30. septembra 1908 v Vitovljah pri Gorici. Že v mladosti je izgubil z bratom in sestro Milko očeta Kristijana, zobnega tehnika. Umril je kot vojak med prvo svetovno vojno v neki ljubljanski bolnišnici. Skrb za tri mladoletne polsirote je slonela nato zgolj na materi Tereziji. Tudi ona je dala življenje za svobodo. Ubila je bila 17. novembra 1944 v Vitovljah.

Bilo je leta 1942, sončnega popoldne 11. maja, ko so fašisti Florijanu sporočili, da bo drugo jutro ustreljen kot talec.

Poprej samozavesten, odločen, krepak mlad mož je prebledel. Obstal je negigno. Njegove misli so se vrtile okrog edine besede, kakor bi hotele do podrobnosti, do poslednjih otenkov izoblikovati in razčleniti črko za črko: umreti.

V tistem trenutku zagleda samega sebe pred puškami. Toda naglo — kakor prestrašen, da že zdaj, zdaj vse premine — objamejo njegove misli ženo in otročička, ki še ničesar ne vedo.

Silovit udarec stražnika s škornjem v koleno in pestjo v obraz odtrga na mah od njegovih misli.

Krepko stisne roko v slovo jetnikom v celici, jih vzpodbuja in hrabri z besedami, polnimi tolažbe in zaupanja v boljše, lepšo bodočnost slovenskega naroda, ter odide v celico na smrt obsojenih. Za njim pridejo vanjo z drsajočimi koraki, a s ponosno dvignjenimi glavami, še štirje jetniki. Nato vrata celice zaloputnejo in ključji zarožljajo.

Tedaj se talci spogledajo. Sežejo si v roke ter se tako trdno in krepko objamejo kakor bi hoteli tesno združeni preživeti zadnje ure. Nenadoma jame vseh pet v celici pretresujoče klicati:

Vedi, naš trpeči narod, da moramo umreti nedolžni! Preminili bomo po krivici, ne! — po rimski pravici! Ves svet naj izve in ve!

Bil je to krik obtožbe in klic po maščevanju petih mladih ljudi. Brezobzirni udarci s puškinih kopitih so jih vrgli na tla.

V celici je nastal mir. Sonce je počasi zahajalo. Njegovi topli žarki so prodirali in prinašali na smrt obsojenim edino tolažbo skozi majhno okno, jih božali in objemali ležeče na golem kamnu.

Kmalu so v bližnjem zvoniku ljubljanske cerkve sv. Petra naznanili počasni udarci ure vsem svobodnim, zaprtim, umirajočim in na smrt obsojenim, da je

ura osem Krvaveče ustnice talcev so štele vsak udarec ure.

Sonce se je nagnilo...

Na bližnjem drevesu je zapel ob poznem mraku droban ptiček, kakor zapoje fant svojemu dekletu. S sosednjega vrha mu je zadonel v odgovor tih in vabeč glasek siničev.

Florijan je vzpel glavo počasi in kakor bi se bal, da ne preplaval najljubljenejših vasovalcev, je jel tiho deklamirati Machov "Maj".

Ura v zvoniku je udarila enajst.

Po hodniku so votlo odmevali koraki stražarja.

"Enajstega maja ob enajstih", je spregovoril najmlajši, "smo še živi. Morda nam je usojeno vendarle še živeti. Jaz hočem, moram, moram živeti! Jaz nočem in nočem še tako mlad umreti."

"Dvanajstega maja ob dvanajstih," mu je govoril najstarejši, "bomo že mrtvi, s čemer bo rimski pravici zadoščeno."

Noč je pritisnila pečat pokoja in počitka vsej naravi. Nastala je tišina, ko se človek najlažje pogovarja sam s seboj.

Tedaj so sklonili glave na negibne roke ter pritisnili vanje blede in izmučene obraze.

Minila je polnoč, ko so bili spet vsi budni in je zapel vsak svojo poslovilno pesem.

Ob njih pa so tačas fašisti kvartal in vadljali za skromne predmete, ki so jih imeli obsojenci pri sebi.

Predzno so segali po svoji navadi v žepu jetnikov, ki se niso mogli, ne smeli braniti, ter jim jemali, kar so še imeli. Snemali so poročencem prstanke ter se prerivali in prepirali med seboj, kdo bo prej sezul močne nove gojzerice sinu gorenjskih planin.

Kratki udarci v zvoniku so naznanjali obsojencem, da se noč poslavlja.

Tačas je stopil v celico italijanski vojni kurat.

Vojaki so se potuhnjeno odstranili in se postavili pred vrata.

Pet mladih ljudi se je zdrnilo.

Kurat je bil znanilec smrti. V rokah je držal razpelo, simbolj ljubezni, miru in pravice.

Stopil je k mizi. Dolgo si ni upal pogledati nesrečnežem v krvave obraze. Nato je le za hip vrgel pogled nanje. Tóda samno okno, jih božali in objemali ležeče na golem kamnu.

Kmalu so v bližnjem zvoniku ljubljanske cerkve sv. Petra naznanili počasni udarci ure vsem svobodnim, zaprtim, umirajočim in na smrt obsojenim, da je

menje nasilja, surovosti in suženjske sramote. On pa bi moral pridigati o ljubezni, miru in pravici...

Na dvorišču so zaropotali motorji tovornih avtomobilov. Vojaki, ki so sedeli vanje, so se veselo razgovarjali, smejali in krohotali.

Streljali bodo.

Na hodniku so se zaslišali težki koraki, ki so se hitro približevali celicam na smrt obsojenih. Narednik je odprl vrata s krepkim sunkom. Potem so stopili v mračen prostor vojaki s čeladami in z nasajenimi bodeli.

"Andiamo ragazzi! Pojdimo, fantje, na ples! Vstani, banda slovenska!" je zarenčal narednik.

Florijan je, sedeč na koncu klopi, prvi vstal. Potrti so obstali sredi celice, kjer so jih obstopili vojaki. Florijan je pogledal tovariše z zdravim očesom, iz katerega so sijale upornost, borbenost in zaničevanje, ter jih hrabil:

"Fantje! Pokažimo, kako znamo umirati hrabro! Naj se izpolni naš najljubše preklestvo za vse zločine! Bodimo trdni! Naša kri naj pripomore na tehtnici pravice in krivice k zmagi nad sužnostjo."

Razpustili so si roke, pristopili drug k drugemu, si poljubljali okrvavljene obraze in si krepko stiskali zadnjice roke. Vojaki so potegnili iz torb lahke verige — vsekakor večne spremljevalke zasluževalcev na vseh roparskih pohodih po deželah sosednjih ljudstev.

Rožljanje verig je siromake vznemirilo. Počemu še verige, saj so že tako povsem brez moči in vsekakor tako izmučeni, da bolj biti več ne morejo. Brez verig na rokah so se čutili nekako svobodno in vzvišene nad krvniki. Zdjaj pa te verige...

Skušali so ugovarjati. Bilo je zaman, kajti "junaki so neoborožene in izstradane obsojenice prisilili, da so dali na hrbet roke, katere so jim spretno trdo uklenili. Najbolj se je branil verig najmlajši. Ko pa je imel roke tako močno zadržane, da so mu posinele, je glasno zajokal.

Takrat šele se je zganil skozi okno strmeči vojni kurat. Vzel je križ z mize in odšel proti odprtih vratom. Za njim so šepali nedavno še krepki ljudje. Spremil jih je na dvorišče do tovornega avtomobila, na katerega so jih zmetali krohotaajoči se vojaki.

Veliki tovorni avtomobili so odpeljali z vojaštvom in devetih

mi talci iz dveh ječ dne 12. maja 1942 ob rahlem dnevnem svitu skozi mesto proti ljubljanskemu pokopališču pri Sv. Križu. Ustavili so se pri dveh visokih smrekah, ob globoki gramozni jami in visokem kupu že nešteto krat prestreljene zemlje — ob enem izmed premnogih morišč, kjer so po navadi streljali talce.

Vojaki so poskakali z vozil in v polkrogu obstopili morišče.

Kakor poprej na avtomobilu, tako so pometali tudi zdaj rabljivi ječe talce neusmiljeno na tla, kjer so obležali, kakor je pač kdo padel. Že na pol nezavestne so porinili pred jamo.

Na vzvodu se je pričelo daniti. Veliki rdeči žarki so naznanjali solčni prihod. Lahen vetrček je včasih zazibal visoko travo in se poigraval s pisanimi cvetkami. Škozi goste oblake je naposled posijal prvi žarek.

Pred jamo je drhtelo devet bitij. Devet skromnih lučk je gorelo, utripalo, ugašalo.

Iz polkroga so stopili trije vojaki s strojnico, ki so jo komaj petnajst metrov pred talci postavili na travo. Njena dolga cev je zrla z edinim, temnim, brezizraznim grlom v vprašujoče oči talcev, ki so se še bolj stisnili v vrsti, vedoč, da se bo zgodilo zdaj tisto zadnje.

Drug na drugega so se naslanjali.

Najmlajši, stoječ desleje na desnem koncu vrste sključenih postav, ki so s široko odprtimi očmi strmele v mrzlo železje pred seboj, se je mahoma spet zrinil v sredino mednje. Bil je prav za prav še otrok, potreben nežne materine roke. Namesto materinih oči pa je zrla vanj mrtva odprtina strojnice.

Takrat je pristopil slaboten oficirček. Postavil se je ob strojnico, izvlekel sabljo in jo vzpel visiko predse. Vseh devet talcev je sledilo njegovemu svitu in gledalo nepremično v svetlikajočo se sabljo.

Črnobrađi vojak je počasi vključeval dolg pas rumenih nabojev in naravnaval cev proti talcem, ki so stali zdaj mirni in brezgibni kakor bi bili iz kamna. Oster pisk padajoče sablje je prerezal zrak. V mirno jutro je zarežala strojnica in bruhnila iz sebe prve svinčenke.

Talce so zadele v kolena. Vojak je slabo meril. Ranjeni talci so popadali vsevprek na tla.

Grozoten krik se je mešal med regljanje strojnice, ki je bruhnila svinčenke v krvavo gmoto.

Vojak je zgubil oblast nad strojnico Premaknil je cev. Težke svinčenke so pričele udarjati v smreko in visok kup zemlje.

Trak se je bil izpraznil. Po zemlji pa so se valjali klopčiči krvavih cap — talci.

Florijan se je polagoma onesveščal.

Ob iztegnjeni levici je zaslišal prvi milostni strel. Postrani ležeč je pogledal spokojno ležečega otroka, ki je upiral oči brezizrazno v nebo, kakor bi opazoval pojočega škrjančka.

Še nekaj krat je počil strel iz oficirjeve pištole, preden je nastal popoln mir.

Ta čas se je zadelo Florijanu, da je preko vse nebesne modrine vzvalovala zastava, zdeča zastava z znamenjem srp klavdiava, zastava, segajoča od zrhoda do zahoda.

Vojaški zdravnik je z nogo zakotalil enkrat, dvakrat vsako truplo posebej po okrvavljeni zemlji in ugotovil smrt. Rimski pravici je bilo zadoščeno.

ZAVAROVALNINO

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd. preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENdicott 0718

SLOVENSKA KUCHARICA

NOVA KNJIGA S KUHINJSKIMI RECEPTI, sestavljena po Ivanki Zakrajšek v New Yorku

JE NAPRODAJ V URADU

"ENAKOPRAVNOSTI"

CENA KNJIGI \$5

KADAR RABITE zobozdravniško

oskrbo

POJDI TE K ZANESLJIVEMU ZOBOZDRAVNIKU

Naš urad se nahaja na enem prostoru že 25 let. Za prvi obisk ni treba določiti časa — pridite kadarkoli — pozneje pa se bo delo, kakršnokoli želite v zobozdravniški stroki, izvršilo ob času ko vam bo najbolj prikladen.

PRVOVRSTNO DELO PO ZMERNIH CENAH VAM NAPRAVI

DR. J. V. ZUPNIK 6131 St. Clair Ave. v posloppju North American banke VHOD NA STRANI E. 62 ST.

Here's Your Opportunity

to go to COLLEGE, TRADE, or BUSINESS SCHOOL with your tuition and living allowance FREE!

Every qualified young man who enlists in the Regular Army before October 6, 1946, receives benefits of the G. I. BILL OF RIGHTS

Under the G. I. Bill of Rights, if you enlist in the Regular Army for 3 years and before October 6, 1946, you may have 48 months of education in your favorite college or trade or business school for which you can qualify after you are discharged. The Government will pay your tuition and laboratory fees and incidentals up to \$500 per ordinary school year and will provide \$65 a month living allowance for single men, \$90 a month for married men.

In Army Training Schools you can study any of 200 skills, trades, and technical subjects. You'll be entitled to a 30-day paid furlough every year. A 3-year enlistment enables you to choose your branch of service and overseas theater. Get all the facts at your nearest

U. S. ARMY RECRUITING STATION

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

CENA \$5.00

HOWARD HUGHES'S MAMMOTH PLANE WRECKED... Wreckage of Howard Hughes's largest great plane is shown after it had hit telephone wires, crashed into a home and then into Rosemary Demamp's garage, finally hitting another home in Beverly Hills, Calif. Home is shown burning in background. Hughes was only one in plane when it crashed. He was rescued from the fire and rushed to hospital, where it was first reported that he had little chance to survive.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Iz Zidanega mosta piše sestrična

Carl Konzut, 1393 E. 32 St., je prejel pismo od svoje sestrične Alojzije Peterkovič, Zidani Most št. 21, v katerem na kratko sporoča svojo nesrečo: "Moj mož je umrl leta 1934 in mi je zapustil 4 otroke; ata so umrli 1938 leta, mama pa 1945 leta. V vojni sem izgubila dva sina. Zidani Most je skoraj čisto v razvalinah. Jaz sem bila čisto do tal bombardirana. Sedaj imam še enega sina, ki je star 17 let in eno hčerko staro 27 let.

SILVA DANILOVA IZ LJUBLJANE PIŠE:

"Vi vsi ne veste zakaj smo tu vsi tako obubožali. Preveč nismo imeli in v petih letih smo tudi strgali. V najhujši sili smo pa morali prodajati kmetom na deželo. Samo za obleko, plašče in čevlje so nam dali moko ali malo masti. Jesti smo pa morali. Prodali ali zamenjali smo tako hitro, brez pomisleka. Mama je dve kile slabe moke. Jaz dva mantelna, tri pare čevljev, papa čevlje, suknjo, obleko itd. "Časi so bili pa taki, da kruh sploh imeli nismo. Dve leti nismo videli enega jajca. Za kavo piti smo žgali rumen suh grah in grenko črno vodo pili. V prazno, suho kastrolo smo dali moko in jo žgali brez masti in z vodo zalili. To je bila vsakdanja juha, predstavljajte si. Če smo jedli polento, je bila pa že očet.

"Bili smo v nezakurjenem stanovanju, v mrazu in vedno lačni. Alarm pa je tulil, oziroma sirene. Najprvo, ko smo vstali, smo morali kuhati kosilo, vzeti s seboj v klet in tam čepeli, ko je bilo vse okrog vlažno, pa mislili, da bi vsaj takoj umrli, če pade bomba, da se ne bi martrali pod ruševinami, kot so nekateri pri nas, ki so dolgo umirali.

"Nervozni vsi do skrajnosti. Eni so se prehladili po kletih in na posledicah umrli. Mama je bila dvakrat v bolnišnici za njene zastrupljene roke. Do sedaj je bila že trikrat na tem bolna. Papa je bil operiran v ušesih, kjer se mu je gnoj zbiral. Sedaj ima za ušesom luknjo v glavo, pa je bil takrat že v 86 letu.

"Mamica bo kmalu 77 let; papa bo šel v 89 leto v juliju.

Sedaj sam poslano obleko nosisi, je pomlajen v njej. Sicer je za silo, ampak večkrat tudi vkup pade, v omedlevo od slabosti. Mama je malo ozdravila, je spet pokonci. En mesec je pa le poležavala.

"Tako sedaj Vam lahko še poročam o denarju, ki je ravnokar prišel od dramatičnega društva "Ivan Cankar", obenem Vaše pismo od marca. Danes je 21. maj. O tem bo še pisala mamica sama. Sedaj že lahko piše. Mora nositi rokavice, pa že gre.

"Včeraj smo zopet izvedeli o našem bratu Daneju, da je bil tako oslabelel, da so ga Nemci dali v ambulanto in da ga je zadel kap, najbrže srčna. Ni mogel prenesti ječe, ubožec. Naš Maurice pa je bil tudi en mesec priprt, pa je vzdržal.

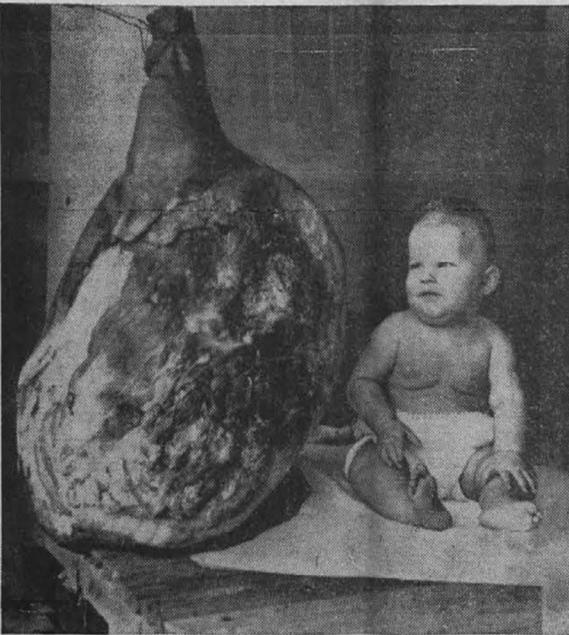
"Silva Danilova"
P. S. — To pismo je prejela Ivana Šiferer, 895 E. 88 St., ki nam ga je dala za priobčitev. (Opomba urednika).

Marijan Mihaljevič, ki ima svoj urad za pošiljanje denarja in paketov v stari kraj na naslovu 6424 St. Clair Ave., je prejel pismo od neznanke Gusti Kavčič, Jama št. 6, pošta Dvor pri Žužemberku. V tem pismu piše da je dobila v roke list "Enakopravnost", kjer vidi, da Mihaljevič odposilja zaobje, da je bila za to progno že leta 1838. prepeljana iz Amerike v Trst lokomotiva "Philadelphia". Od Trsta so jo razstavljeno na posamezne dele prepeljali s cestnimi vozovi po državnih cestah, ki so jo zopet sestavili s pomočjo ameriških strokovnjakov.

Leta 1841. je izdala avstrijska vlada dekret, ki odreja gradnjo prog na državne stroške. Ustanovili so generalno direkcijo, ki je imela rešiti prvo in najvažnejšo nalogo, da določi pod vodstvom Negrellija traso Dunaj — Praga in pod vodstvom Ghege traso Dunaj — Trst. Pri izpeljavi trase Dunaj — Trst so imeli velike težave. Na eni strani terenske težkoče, gorovje, strma pobočja, močvirja, na drugi strani pa boj z lokalnimi interesi. Štajerci so zahtevali traso po svoji zemlji. Ogrji so vlekli zopet na svojo stran. Za te je govorila prednost, da se železnica izogne gorovju pri Semmeringu. Na štajerski strani pa je bilo avstrijsko plemstvo, ki je imelo tu svoje interese. Odločili so se za štajersko variento, za katero se je posebno zavzemal nadvojvoda Johann, ki je dal vso progno trasirati s pionirskimi oddelki. Od treh glavnih variant, ki so prišle v poštev za nadaljevanje prog od Dunajskega Novega mesta, je bilo leta 1842. zbranih že toliko podatkov, da so se odločili za sedanjo semeniško traso vendar so gradnjo semeniškega dela odložili za poznejši čas, ker še niso bili edini, kako bi ga obvladali. Sklenili so takoj začeti s proučevanjem prog od Murzuschlaga do Ljubljane. Leta 1843. so začeli graditi progno do Gradca, ki so jo odprli 21. oktobra 1844.

Torej, če ima kdo kakšne pomenne čevlje ali kaj drugega, bi gotovo tej materi in njenim hčerkam napravili veliko veselje, če bi jim poslali na gornji naslov. Mogoče pa tudi je, da jih kateri pozna, kar je še boljše. Pomagajte jim, če kdo more!

TAKE ŠUNKE PRIDELUJEJO V NORTH CAROLINI

Šunka na sliki, ki zgovorno dokazuje, da v Ameriki ni pomanjkanja mesa, je 60 funtov težka, oziroma trikrat toliko kot poleg sedeče dete. Prišla je iz Rocky Mount v North Carolini, če pa jih imajo še kaj več, poročilo ne pove.

namreč med tem premislila in izjavila, da ne more dati izključnega privilegija le eni firmi, ali pa bo gradila progno na državne stroške, posebno tako dolgo, kakor je progno do Trsta. V aprilu 1839. so začeli graditi prvi del progno Dunaj — Trst, in sicer do Dunajskega Novega mesta. V juniju 1841 je bila progno izročena prometu. Omembe vredno je, da je bila za to progno že leta 1838. prepeljana iz Amerike v Trst lokomotiva "Philadelphia".

Od Trsta so jo razstavljeno na posamezne dele prepeljali s cestnimi vozovi po državnih cestah, ki so jo zopet sestavili s pomočjo ameriških strokovnjakov. Leta 1841. je izdala avstrijska vlada dekret, ki odreja gradnjo prog na državne stroške. Ustanovili so generalno direkcijo, ki je imela rešiti prvo in najvažnejšo nalogo, da določi pod vodstvom Negrellija traso Dunaj — Praga in pod vodstvom Ghege traso Dunaj — Trst. Pri izpeljavi trase Dunaj — Trst so imeli velike težave. Na eni strani terenske težkoče, gorovje, strma pobočja, močvirja, na drugi strani pa boj z lokalnimi interesi. Štajerci so zahtevali traso po svoji zemlji. Ogrji so vlekli zopet na svojo stran. Za te je govorila prednost, da se železnica izogne gorovju pri Semmeringu. Na štajerski strani pa je bilo avstrijsko plemstvo, ki je imelo tu svoje interese. Odločili so se za štajersko variento, za katero se je posebno zavzemal nadvojvoda Johann, ki je dal vso progno trasirati s pionirskimi oddelki. Od treh glavnih variant, ki so prišle v poštev za nadaljevanje progno od Dunajskega Novega mesta, je bilo leta 1842. zbranih že toliko podatkov, da so se odločili za sedanjo semeniško traso vendar so gradnjo semeniškega dela odložili za poznejši čas, ker še niso bili edini, kako bi ga obvladali. Sklenili so takoj začeti s proučevanjem progno od Murzuschlaga do Ljubljane. Leta 1843. so začeli graditi progno do Gradca, ki so jo odprli 21. oktobra 1844.

proga premosti v Mariboru. Od tu dalje so traso speljali preko Poljčan iz območja Drave preko vododelnice med Dravo in Savo v dolino Voglajne do Celja. V avgustu 1843 so začeli z gradbenimi deli pod vrhovnim nadzorstvom Ghege. Ko je bil zgrajen most preko Drave v Mariboru, so napravili 18. maja 1846 prvo poskusno vožnjo do Celja in 2. junija je bila progno slovesno odprta in izročena javnemu prometu.

Tako obhajamo stoletnico prve železnice na slovenskem in s tem tudi na vsem jugoslovanskem ozemlju. Kakor je iz povedanega razvidno, smo prišli do te železnice le zaradi tega, ker je naše ozemlje prehodno in gredo preko njega vse transportne zveze med gornjim Jadranom in Srednjo Evropo, in pa zaradi tega, ker segajo obronki Alp med Dunajem in Trstom precej daleč proti vzhodu. Za tedanje čase je bilo prekoračenje Alp ve-

lika ovira. Zato je bila že trasa preko Semmeringa prava senzacija za ves tehnični svet in da je Ghega s tem pridobil neminljivo slavo.

Razumljivo je, da je bilo v času določevanja in izbiranja tras mnogo zanimanja in debat. Ogromna večina se je zavzemala za čimprejšnjo zgraditev železniške zveze, zlasti trgovina, vojska itd., bilo pa je tudi mnogo ugovorov in zabavljanja. Gostilničarji, vozniki, kočijaši, kovači in kmetje ob glavnih cestah so se najbolj upirali, češ da bodo uničeni. Ti ugovori so deloma umrljivi, kajti velik promet med edino luko Trstom in obširnimi zaledjem monarhije se je vršil tedaj le po cesti, pri čemer je imelo svoj zaslužek veliko število prevoznih podjetij in voznikov. Gospodarsko je uspevalo vse obcestno območje. O tem nam še danes pričajo razna velika poslopja vzdolž državne ceste, velike gostilne s prenočišči in obsežnimi gospodarskimi poslopji. Ko je stekla železnica, je vse to izgubilo svoj pomen. Pri zadeži so morali nujno preumestiti način svojega preživljanja.

Pomen te železnice za naše ozemlje moramo danes oceniti s treh vidikov. Kot prevozno sredstvo je bila ta dvotirna glavna progna tudi za naše kraje ogromnega pomena. Kaj več o tem govoriti bi bilo preobširno in tudi odveč, saj danes vsakdo ve, kaj pomeni železnica za državo in pokrajino, po katerih je izpeljana. Tem laže pa si vsak lahko predstavlja, kaj je to pomenilo še v prejšnjih časih, ko je bil ves promet navezan le na počasna vprežna cestna vozila. V narostnostnem pogledu je bila Južna železnica stebel nemštva, sredstvo za ekspanzijo germanstva proti jugu v naše pokrajine in sredstvo za okrepitev nemških manjših v posameznih krajih. V vseh večjih krajih so nastali nemški krožki. Nemška

BONCHA
Refrigeration Service
Commercial and Domestic
Call
HE 4149

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583
Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljene za najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 East 152nd Street Tel.: KEnmore 3118

Radio aparati—Hišni predmeti
Mi imamo lepo izbero polk in drugih popularnih plošč
Fonografe posodimo za ples, svatbe in zabave. Popravimo radio aparate, pralne stroje in čistilce. Izurjeno delo.
MALZ ELECTRIC
6902 ST. CLAIR AVENUE
PLOŠČE PLOŠČE

Cenjenim rojakom v naznanje,
da smo sedaj vse potrebno uredili v zvezi za točno poslovanje denarnih naročil kakor tudi pošiljanje paketov v evropske države. V zalogi imamo tudi zavoje za jestvine in obleko ter vse potrebne listke za prilepiti na zavoje, katere na željo tudi za vas izpolnimo in odpremimo pošiljatev.
Izvršujemo notarske listine, tozadevno združene z uradom.
Za poslovanje točne in vpludne postrežbe, se priporočamo, da se zglasite v našem uradu, kjer bomo skušali dati vso možno poslugo. Pri nas lahko plačate plin, elektriko in druge obveznosti.
STEVE F. PIRNAT CO.
6516 St. Clair Ave. Cleveland 3, O.

nacionalna bojna društva, kakor Sudmark in Schulverein, sta našla v Južni železnici močno oporo. Dolgo je trajalo, preden je železnica odprla vrata tudi slovenskemu uradništvu. — Višja mesta pa so zavzemali le Nemci.

V tehničnem pogledu pa se ob stoletnici prve železnice na jugoslovanskih tleh zavedamo, da je bila gradnja te železnice veliko tehnično delo, izvršeno v težkih okoliščinah, ki so zahtevale gradnjo pomembnih in težavnih objektov. Tehnična izvedba celotne progne je vzbudila pozornost v vsej Evropi in je dala izpodbudo za gradnjo nadaljnjih prog v goratih predelih (Brenner itd.) Zato se ob tej priliki spominjamo tudi vrhovnega vodje vse gradnje, slavnega Ghege, ki je s svojo vztrajnostjo in odločnostjo, s svojim znanjem in razumom odločil in vodil, po-

Želi se
2 ali 3 sobe v najem za priletna zakonca brez otrok. Najsibo kjer koli v Clevelandu. Kdor ima kaj primernega, je proščen, da sporoči telefonično na KE 5800.

ALI SLABO SLIŠITE?
Pridite k nam in poskusite brezplačno novi Zenith Radionic pripomoček za sluh.
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd.
slovenska lekarna

Naprodaj
ste dve hiši na eni loti. Za podrobnosti se poizve po telefonu: KEnmore 4899.

Sprejme se izurjeno strežajko
ZA DELO V TOČILNICI v collinwoodskem okrožju Večerno delo in dobra plača. Zglasi naj se samo kvalificirana oseba. Naslov se poizve v uradu tega lista.

POPRAVILA
izvršimo na radio aparatih, pralnih strojih in električnih ledenicah ter drugih električnih predmetih. Vse delo je jamčeno. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo.

ST. CLAIR APPLIANCE COMPANY
7502 St. Clair Ave.
ENdicott 7215

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno

DAJTE VAŠ FORNEZ SČISTIT SEDAJ!
Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik sčiščen po "vacuumu."
\$4 do \$6

National Heating Co.
Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

Oblak Mover
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 E. 61 St.
HE 2730

gosto kljub vsestranskemu odporu in ugovorom javnosti in tehnikov.

ASSEMBLER
Izurjen na težkem orodju
ELEKTRICAR
Izurjen na assembly
STAVBINSKI POMOČNIKI
za zgradbo industrijskih kar
Plača od ure
ATLAS CAR & MFG.
1140 Ivanhoe Rd.

PUNCH PRESS OPERATORICE
Plača od ure in kosa
40 ur — 5 dni
Zglasite se pri Mr. Donahue
U.S. EMPLOYMENT SERVICE
1242 West 3rd Street

DIE - SETTERS
Stalno delo
Dobra plača od ure pri stari clevelandski firmi
Zglasite se pri Mr. Donahue
U.S. EMPLOYMENT SERVICE
1242 West 3rd Street

Dekle
ki jo veseli šivanje, in da bi se naučila pletenja, dobi dobro službo.
Plača za začetek \$25 tedensko.

Persian Textile Weaving Co.
308 The Old Arcade

Tool & Die Makers
Popolnoma izurjeni
Plača od ure
Vprašajte za Mr. Donahue

U. S. EMPLOYMENT SERVICE
1242 West 3rd Street

L I V A R J I
LIVARSKI POMOČNIKI
VLIVACI—BRUSACI
IZDELOVALCI KOVINE
TEŽAKI
Dnevni šift
Dobra plača od komada (piecework)
American Radiator & Standard Sanitary Corp.
Woodford Ave.
ELYRIA, OHIO

L I V A R J I
1.-2. in 3. šift
Za moške, ki hočejo stalno delo.
Visoka plača od ure in od komada
Dobre delovne razmere
Izvrstna prilika za veterane, ki se hočejo izvežbati v izurjenem delu.
Monarch Aluminum & Mfg. Company
9301 DETROIT AVE.

DRILL PRESS
Multiple Spindle Set-up delavci
Samo izurjeni
Dobra plača od ure
WEATHERHEAD CO.
300 E. 131 St.

Preddelavec za
PUNCH PRESSER
2. šift
Mora biti izurjen izdelovalec orodja (toolmaker)
Izborna plača od ure
WEATHERHEAD CO.
300 E. 131 St.

Die Repairmen Die Makers Punch Press Operators
Dobra plača od ure za izkušene moške
Geometric Stamping Co.
1111 East 200th St.